

Universitatea de Nord din Baia Mare
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
Catedra de Științele Educației

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea		Universitatea de Nord Baia Mare	
Facultatea		de Litere	
Specializarea		ETNOTURISM	
I.			
Denumire disciplină		CULTURĂ ȘI ARHETIP	Categoria
II.			
Structură disciplină (nr. ore săptămânal)			
Anul/Semestrul	Curs		Seminar/CP
I/1, III/1	1		1
III.			
Statut disciplină	Obligatorie	Opțională	Facultativă
(se marchează cu x)			
IV.			
Titular disciplină			
Numele și prenumele	Curs		SeminarCP
	Pirău Maria-Terezia		Pirău Maria-Terezia
Instituția	Universitatea de Nord Baia Mare		
Catedră/Departament	DPPD		Catedra de Științe ale Educației
Titul științific	Dr.		
Gradul didactic	conferențiar		
Incadrarea (norma de bază/ asociat)	titular		
Vârsta	56		
V.			
Obiectivele disciplinei (curs și aplicații):			
<p><i>Scopul</i> cursului este înțelegerea surselor profunde ale culturii, sesizarea faptului că în spatele unor creații diferite stau aceleași puteri sufletești umane. Înzestrarea, pe această bază, a masteranzilor cu un instrument de analiză comparativă a culturilor. Formarea obișnuinței de-a căuta corelații între propria cultură și alte culturi diferite .</p>			
Obiectivele de referință ale cursului:			
<ul style="list-style-type: none"> - masteranzii vor dobândi <i>cunoștințe</i> privind arhetipologia jungiană și vor exersa aplicarea acestora la diferite domenii ale culturii (mitologie, religie, arte plastice, literatură, etc.) - masteranzii își vor forma deprinderi de analiză comparativă (de expl.obiectivări ale aceluiași arhetip în culturi diferite, epoci și domenii diferite, analiza comparativă Occident-Orient, concepția lui C.G.Jung-L.Blaga, etc.); - un obiectiv <i>afectiv</i> fundamental al cursului este cultivarea respectului pentru creația umană și cultură 			

în toate formele sale	
<p align="center">Conținuturi</p> <p>Cursul își propune inițierea masteranzilor în studiul paradigmei jungiene privind fundamentele psihologice ale culturii. Selecția și organizarea conținuturilor permite echiparea masteranzilor cu un instrument de analiză comparativă a producțiilor unor culturi diferite și în cadrul lor a unor domenii diferite. Se pleacă de la prezentarea originii filosofice a conceptului de arhetip, se insistă asupra concepției lui C.G. Jung, sunt prezentate interferențele cu etologia și cu filosofia blagiană a culturii. În cadrul activităților de seminar masteranzii vor ilustra paradigma aplicând-o la diverse domenii ale culturii și în analiza comparativă dintre culturi.</p>	
<p><i>Competențe specifice disciplinei:</i></p> <p>Cunoaștere și înțelegere</p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>Înțelegerea relevanței paradigmei arhetipurilor în studiul fenomenului cultural</i> b. <i>Cunoașterea potențialului unor culturi diferite prin studiul comparativ al obiectivărilor simbolice a ale aceluiași arhetipuri</i> <p>Explicare și interpretare</p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>explicarea și interpretarea unității și pluralității culturilor prin prisma arhetipurilor universale</i> <ol style="list-style-type: none"> 2. Instrumental aplicative <ol style="list-style-type: none"> a. <i>aplicarea teoriei arhetipurilor în studiul fenomenului cultural</i> b. <i>utilizarea metodei comparative în cercetarea culturilor</i> 3. Atitudinale <ol style="list-style-type: none"> a. <i>înțelegerea unității în diversitate a fenomenului cultural și manifestarea unei atitudini de toleranță față de alte culturi</i> 	
VI.	
Programa	Nr. ore/ săptămână
1. Curs (capitole/subcapitole)	
<p>1.Originea conceptului. a.Arhetipul la Platon și neoplatonicieni. Subiectivarea datului obiectiv la I. Kant.</p> <p>b. De la ideea iraționalului la vechii greci la conceptul de inconștient al psihanalizei clasice. Inconștientul obiectiv la C.G. Jung -2 h</p> <p>2.Instinct și arhetip. Arhetipul-contrapartea psihică a instinctului. Corespondența teoriei jungiene cu datele etologiei contemporane- 2 h</p> <p>3.Arhetipul ca element al spiritului. Caracteristici ale arhetipului: posibilitate de reprezentare, incognoscibilitate, ambivalență, impersonalitate, transculturalitate. Arhetipul- bază a pluralității și unității culturilor-2 h.</p> <p>4. Clasificarea arhetipurilor si obiectivarea lor simbolică în mitologie, religie, arte, instituții, etc. -2h</p> <p>5. Arhetip, orizont și stil –analiză comparativă C.G.Jung-L.Blaga-2 h</p> <p>6. Orient și Occident – analiză comparativă a culturilor la C.G.Jung și L.Blaga – 2 h</p> <p>7. Teoria arhetipurilor după șapte decenii. Valoare și limite.</p>	<p>1 h X 14 săptămâni</p> <p>Total 14 ore</p>
2. Seminar /CP	
<p>1- Arhetipul Marii Mume și arhetipul infans. Obiectivări în artă și instituții-2h</p> <p>2. Bătrânul înțelept și arhetipul eroului obiectivări în mitologie, istorie literatură și instituții-2 h</p> <p>3 - Anima și Animus- Obiectivări în pictură, sculptură, mitologie, literatură 2 h</p> <p>4.- Divinitatea ca arhetip al Sinelui.Obiectivările divinității în marile religii contemporane-2 h</p> <p>5.Persona și Umbra- Obiectivări în mitologie, religie, pictură, literatură -2 h</p> <p>6.Arhetipuri ale transformării -obiectivări în literatură, mituri și religii.-2 h</p> <p>7.Arhetipul în vise. Suflet diurn și suflet nocturn- 2 h</p>	<p>1 h pe sapt</p> <p>Total 14 ore</p>
	-

În funcție de specializarea lor masteranzii pot dezvolta temele de seminar in lucrari de dizertație. Exemple <i>Obiectivări ale cuplului arhetipal Anima-Animus în opera lui W. Shakespeare</i> <i>Arhetipul morții și Renașterii la L.Rebreanu</i> <i>Arhetipul Marii Mume în pictura lui Rafael</i> <i>Arhetipul Umbrei în pictura lui H.Bosch</i>		
VII.		
Bibliografie		
<p>Blaga, L. „Trilogia culturii. Orizont și stil. Spațiul mioritic.Geneza metaforei și sensul culturii.”, Ed.ptr. Lit.Univ., București, 1969</p> <p>Dodds, E.R. „Dialectica spiritului grec”, Ed Meridiane,1983.</p> <p>Drîmba, O.”Filosofia lui L.Blaga”, Colecția filosofică „Cugetarea”, Cugetarea Georgescu Delafras S.A., 1944</p> <p>Fordham, F., “ Introducere în psihologia lui C.G.Jung”, Ed.IRI, 1998</p> <p>Jaffe,A.”Apariții de spirite și semne prevestitoare.Cu o prefață de C.g.Jung”, Humanitas,1999</p> <p>Jung,C.G.”Puterea sufletului.Antologie,Ed.Anima,1994,vol.I-IV</p> <p>Jung „Simboluri ale transformării”, Ed.Teora, 1999</p> <p>Jung, C.G. „Personalitate și transfer”, Teora, 1997</p> <p>Jung, C.G.”Imaginea omului și imaginea lui Dumnezeu”, Teora,1997</p> <p>C.G.Jung, „ Psihologie și alchimie”, Teora, 1996</p> <p>Jung, C.G.” Amintiri, vise, reflecții. Comentate și editate de Aniela Jaffe”, Humanitas, 2001</p> <p>Jung,C.G. “L ‘ame et la vie.Textes essentiels reunis et presentes par Joland Jacobi”, Buchet/Chastel,1963</p> <p>Jung,C.G.”Aion. Contribuții la simbolistica Sinelui”, Ed. Trei, 2003</p> <p>Jung, C.G. „Arhetipurile și inconștientul colectiv”, Ed.Trei, 2003</p> <p>Pirău, M.“Lectura pedagogică a etologiei contemporane” în Buletin științific, Universitatea de Nord Baia Mare, Seria A, Fascicula Științe socio-umane, vol IX, Pedagogie-Psihologie-Metodica, Baia Mare, 1996, pg.9-26</p> <p>Pirău, M.T.”Privire istorică asupra surselor teoretice ale interculturalității. Secolul XX: dela C.G. Jung la E.Fromm” în Scientific and Tehnical Bulletin, Series: Social and Humanistic Sciences, Universitatea “Aurel Vlaicu”, Arad anul XII, nr.10, 2006, pg. 79-89, , ISSN 1582-7976</p> <p>Pirău, M.T., „Jung: arhetipurile structuri ereditare ale moralității”, în „Dimensiune morală a persoanei. Paradigme istorice și contemporane”, Ed.Universității de Nord, Baia Mare, 2007</p> <p>Samuels, A.,Shorter, B., Plaut, F., „ Dicționar critic al psihologiei analitice jungiene”, Humanitas, 2005</p> <p>Stevenson, A., „Jung”, Humanitas, 2006</p> <p>Wehr,G.”C.G.Jung”, Ed. Teora,1999</p>		
VIII.		
Forma de activitate	Metode didactice folosite	
Curs	- expunerea problematizată, expunerea dezbateri, analiza de caz, demonstrația	
Seminar/CP	- metode grupale, lectura, analiza de text, conversația euristică, dezbateri, problematizarea, descoperirea, tehnici ale gândirii critice	
	-	
IX.		
Forme de activitate	Evaluare (detaliere)	Procent din nota finală
Examen		
Colocviu	-	50%
Verificare (V)	-	
Activitate seminar		40%
Din oficiu		10%

Data:

1 oct. 2008

Titular curs:

Conf.univ. dr. Maria Pirău